ÅRSBERETNING 2015

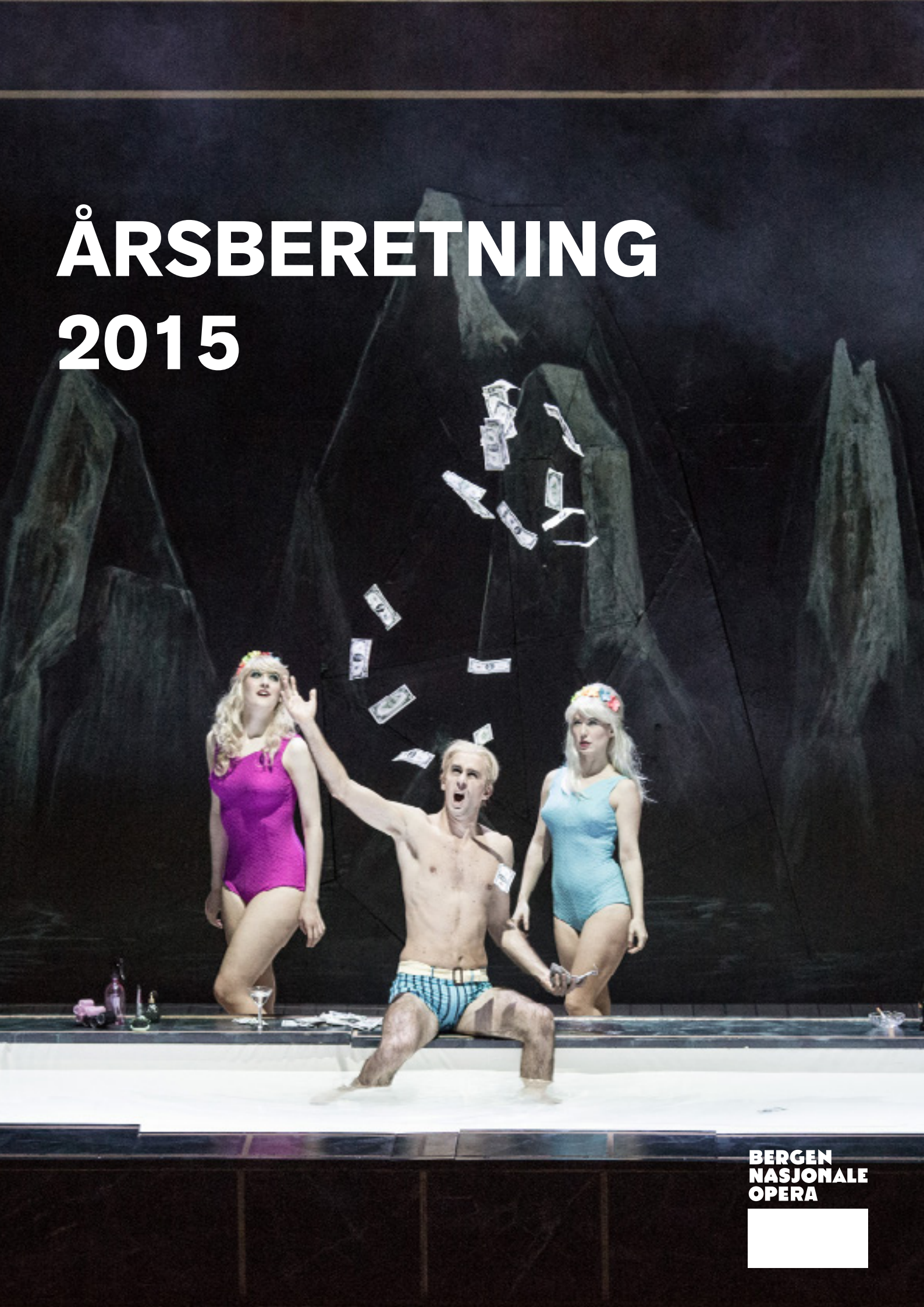

BERGEN NASJONALE OPERA

ÅRSRAPPORT 2015

We are happy to present our 2015 report and to describe another twelve months of exciting, diverse and creative activity. At Bergen National Opera, we believe that opera must be compelling storytelling relevant to today's issues, and must engage emotionally with its audience. 2015's programme at BNO has truly delivered these powerful messages, and we are thrilled that an ever increasing number of people, young and old, have experienced our work.

Continuing to build international collaboration and working at with the highest artistic standards, we are proud that Bergen now takes its place amongst Europe's important opera destinations. 2015 saw BNO present five staged productions with operas from Mozart to Benjamin Britten, including a world premiere from Emily Hall and a new opera and nature festival, all of which attracted international acclaim.. We launched new collaborations with both Bjarte Eike's Barokksolistene and Borealis Festival, and saw our 2013 production of Fidelio taken into repertoire at Lithuanian National Opera. Private View, a chamber opera birthed at our 2012 BNO Academy for composers and librettist attracted collaboration with 7 European countries, and won the International Fedora Opera Prize. Our new festival at Åmot Gård, an entirely fresh concept for Norway, brought opera and culture tourism together, promoting both international and young artists, local talent, and musical activities in nature.

Our OperaPub continues to give a platform to singers from every genre, attracting a relaxed – and sometimes rowdy - audience, and our work with children – giving every opportunity for participation – reaches thousands of young people every year. Our Unge Stemmer programme which closely mentors young regional artists studying overseas continues to grow, with the students increasingly involved in BNO's core activities. We are working ever more closely with Griegakademiet through masterclasses from BNO's key soloists, and continue to develop our academies for new opera development through our leadership of the national AdOpera network.

Thank you to all our partners, our artists and creative teams, composers and collaborators both at home in Bergen and worldwide. Our gratitude to all those who fund us, support us, and champion our work is limitless – your enthusiasm and loyalty is critical to our creativity and growth.

Our year has been exhilarating and deeply satisfying. We are making opera for everyone, and helping to develop both artists and audience for Norway. Our plans are bold and driven by passion for the human voice and the music which it radiates. We hope that you continue to share our passion for opera and the vivid stories that it tells.

Mary Miller
Operasjef

Photo: Magnus Skrede

DON GIOVANNI

STIFTELSEN BERGEN NASJONALE OPERA
STYRETS ÅRSBERETNING 2015

VIRKSOMHETENS ART OG OMFANG

BNO skal produsere opera på høyeste internasjonale nivå og være et knutepunkt for fremragende kunstnerisk kvalitet.

BNO skal presentere forestillinger i stort format med appell til et bredt publikum, og samtidig utfordre etablerte konvensjoner med hensyn til både målgrupper, arenaer og kunstneriske uttrykk.

BNO skal være en pedagogisk ressurs og spille en aktiv rolle i utvikling av talent og kompetanse innen operafeltet.

BNO skal være godt forankret i Bergen og Hordalands kunst- og kulturliv og samtidig legge opp til et bredt nasjonalt og internasjonalt samarbeid.

AKTIVITET

I 2015 viste vi en egenproduksjon av Don Giovanni om våren og en samarbeidsproduksjon med festivalen i Aix-en-Provence, En midtsommernattsdrøm, om høsten. Vi tok en pause fra det årlige samarbeidet med Festspillene i 2015 og presenterte istedenfor Folie à Deux som en del av en langsiktig samarbeidsavtale med Borealis Festival. Vi produserte Markuspasjonen i samarbeid med Barokksolistene, og forestillingen ble fremført i Bergen, Oslo og Stavanger. I tillegg initierte vi Mimi Goes Glamping, en operafestival produsert i samarbeid med Åmot Operagard, Sunnfjord.

Vi gjennomførte to Skriv en vitenskapsopera-prosjekter i 2015 på Haukeland skole i Bergen og Rommetveit skole på Stord. Vi presenterte inspirasjonskursene Prosjekt Opera for rundt 1000 elever mellom 6. og 10. trinn for grunnskolen i Bergen kommune.

I forkant av Don Giovanni produsert vi en nyskrevet introduksjonsforestilling Damene til Don Giovanni som turnert i videregående skoler i Hordaland. Nesten 1500 ungdommer fikk oppleve Don Giovanni og over 600 opplevde En midtsommernattsdrøm i full scenisk versjon i Grieghallen.

Internasjonalt har vi i 2015 presentert Fidelio i repertoar i Vilnius. I tillegg har Private View, et bestillingsverk som vokste ut fra et BNO-akademi, vært spilt flere steder i Europa og fikk årets Fedora Pris for Opera. Vår samproduksjon av Den Flygende Hollander, i regi av La Fura del Baus, hadde premiere på Opera National de Lyon - 8 forestillinger for over 8000 mennesker. Produksjonen spilles videre i Madrid, Lille, Sydney, Melbourne og kommer til Bergen i 2018.

FORTSATT DRIFT

Årsoppgjør og beretning er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for dette ligger tilskuddsbrevene for 2016 og stiftelsens langsiktige økonomiske strategi og kunstneriske handlingsplan.

ARBEIDSMILJØ, PERSONALE OG LIKESTILLING

Stiftelsen hadde i 2015 totalt 12 ansatte fordelt på 9,7 årsverk. Kjønnsfordelingen på disse var 8 kvinner i 6,1 årsverk og 4 menn i 3,6 årsverk. Styret bestod av 6 medlemmer, hvorav 5 kvinner.

Ansvarsområdene til de fast ansatt fordeler seg slik:
- Sum årsverk kunst- og kulturfaglig personale 6,5
- Sum årsverk administrativt personale 3,2

I tillegg til de fast ansatte har institusjonen et kunstnerisk personale, blant annet solister, regissører, scenografer, koreografer og kostymedesignere, på engasjementskontrakter. BNO samarbeider også med mange aktører som bor i landsdelen. Blant disse er solister, korister, dansere, musikere, sceneteknikere, kostyme- og maskepersonale og andre nødvendig frilansere. Antall årsverk knyttet til innleid personale er beregnet til 16,5 og fordeler seg slik:

- Sum årsverk kunst- og kulturfaglig personale 16,1
- Sum årsverk administrativt personale 0,4

Vi er takknemlige for den betydelige frivillige innsatsen som er knyttet til koret. Over 1 900 frivillige arbeidstimer er beregnet til 1,1 årsverk.

Arbeidsmiljøet i BNO er godt, og sykefraværet er lavt. I 2015 var sykefraværet særlig lavt. Det har ikke vært tilfeller av skader eller ulykker på personell eller materiell.

MILJØRAPPORT

BNOs virksomhet medfører verken forurensning eller utslipp som kan være til skade for det ytre miljø. Vår hovedarena og våre kontorlokaler i Grieghallen er miljøsertifisert som Miljøfyrtårn.

DRIFTEN I 2015

Det totale antallet forestillinger i 2015 har økt betydelig og publikumstallene viser en økning på 18 % til 17 582 i 2015. Antall solgte billetter har økt med 7 % til 10 204. Ved samarbeidsproduksjoner deles billettinntektene med samarbeidspartnere. Den del av billettinntektene som tilfalt BNO, var i 2015 på kr 2 085 447.

BNO har meget solide egen- og sponsorinntekter. Den samlede egeninntekten i 2015 var på 5,5 MNOK noe som utgjør 16 % av de totale inntektene. BNO arbeider kontinuerlig med å sikre sine egeninntekter. BNO mottar betydelige bidrag fra sponsorer i det private næringsliv. I 2015 var sponsorinntektene på 2,65 MNOK, noe som utgjør 8 % av de samlede inntektene.

SAMARBEID

BNO videreførte samarbeidet med flere lokale, nasjonale og internasjonale partnere i 2015. I tillegg til eksisterende samarbeidsavtaler med Stiftelsen Musikkselskapet Harmonien, Grieghallen, Barokksolistene, Borealis Festival og Edvard Grieg Kor har vi inngått en langsiktig samarbeidsavtale med Trondheim Symfoniorkester.

Vi fortsetter samarbeid med DKS Bergen og DKS Hordaland om Prosjekt Opera som er rettet mot ungdomsskoler og videregående skoler. Vi har samarbeidet med Høgskolen Stord/Haugesund i forbindelse med vårt prosjekt Skriv en vitenskapsopera som i 2015 ble gjennomført med støtte fra EU.

BNO leder det nasjonale nettverket AdOpera hvor vi sammen med fem andre norske operaselskap utvikler operakompetanse gjennom produksjon og spesialiserte akademier. Vi er i ferd med å utvikle en ny strategi for dette arbeidet for perioden 2016 – 2018.
BNO er aksjonær og aktiv samarbeidspart i både Edvard Grieg Kor AS og Kultur Vest AS.

VIDERE UTVIKLING

Bergen Nasjonale Opera har i dag oppnådd internasjonal og nasjonal anerkjennelse som profesjonell produsent av opera av høyeste kvalitet. Forestillingene presenteres for og blir mottatt med begeistring av et stort og sammensatt publikum.

Vi tror på et levende og engasjert samspill med vårt publikum, og vi prioriterer selvsagt også flott sang, gripende fortellerkunst og en levende sans for teater. Vi vier også stor oppmerksomhet til produksjonenes relevans i tiden og i den kulturelle kontekst.

Vi går gjerne nye veier i programmering av repertoar. Bergen Nasjonale Opera skal presentere forestillinger med appell til et bredt publikum, og samtidig utfordre etablerte konvensjoner med hensyn til både målgrupper, arenaer og kunstnerisk uttrykk.
Bergen Nasjonale Opera får fine anmeldelser og god medieomtale innenlands. Internasjonalt får BNO meget positiv omtale i fagtidsskrifter og i aviser, noe som er med å bygge opp institusjonens posisjon i utlandet.

Operavirksomhet på høyt kunstnerisk nivå krever lang planleggingstid og arbeidsinnsats som strekker seg over flere budsjettår. I året som gikk ble det lagt til rette for fem sceniske produksjoner som presenteres i 2016, hvorav én er en verdenspremiere. I tillegg er det planlagt aktiviteter som konserter, pop-up-opera, operapub og et bredt tilbud til barn og unge. Utover denne egenaktiviteten har vi arbeidet med flere samarbeidsprosjekt for 2016: våren 2016 samarbeider BNO med Gøteborg Symfoniorkester om en ny semi-scenisk opera, Senza Sangue av Peter Eötvös. Verket spilles sammen med Bartoks Ridder Blåskjegg. Oppfølger av suksessen Mimi Goes Glamping, i samarbeid med Åmot operagard, er godt forberedt. Formidling av BNOs egne produksjoner pågår kontinuerlig, og avtale er gjort om oppføring høsten 2016 av Don Giovanni ved Northern Ireland Opera i Belfast.

Vårt samarbeid med regionale kor - med utøvere i forskjellige alder - er helt avgjørende for BNOs virksomhet. Derfor er samarbeidet med Edvard Grieg Kor om å videreutvikle en helhetlig korstruktur, hvor amatørkor, gutte- og jentekor, ungdomskor og utøvende talentutvikling er implementert, en nødvendig prioritering. Disse korsangerne er i sterk utvikling, både vokalt og scenisk, takket være dyktig veiledning fra de kreative teamene BNO engasjerer. Kanskje er den viktigste bærebjelken i denne utviklingsstrategien barnekoret vårt som har hatt en sentral plass i flere operaproduksjoner, senest i en strålende fremføring av En midtsommernattsdrøm. De har en sentral posisjon i BNOs samlede utviklingsstrategi for sangere: Målet er å følge opp sangerne gjennom hele utviklingsløpet fra barnekoret via ungdomsårene til voksen korist og/eller profesjonell sanger.

RESULTAT OG DISPOSISJONER

Driften i 2015 har vært finansiert gjennom billettinntekter, sponsorstøtte, prosjekttilskudd og generelle driftstilskudd fra Kulturdepartement, Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune. Driftsinntekter for 2015 var kr 33 635 938 og driftskostnader kr 33 145 715. Netto finansposter beløper seg til kr -41 046.

Stiftelsen får i 2015 et driftsresultat på kr 449 117. Dette gir stiftelsen en egenkapital pr. 31.12 på kr 1 068 514.

Styret er meget tilfreds med resultatet i 2015 og takker administrasjonen og øvrige personale for innsatsen som har bragt både kunstneriske resultater og en markant bedring av stiftelsens økonomistyring med et solid økonomisk resultat som følge. Styret konstaterer at BNOs programmering og drift er klart i samsvar med tilskuddsgivernes føringer og forventninger.

Bergen 18.03.2016

Johanne Katrine Kolderup Flaten
Styreleder

Tom Remlov
Nestleder

Bodil Friele

Kjell Håland

Hilde Andersen

Sue Janne Alsaker

OPERA-ÅRET 2015

Don Giovanni
- ny produksjon fra BNO

Da regissør Oliver Mears kom til Bergen, så han umiddelbart hvor viktig tilknytning til havet er for byen. Dette gav han den høyst originale ideen om å omskape scenen i Grieghallen til et cruiseskip. Fra de første dramatiske akkordene i Mozarts Don Giovanni var det drama og følelser. Operaen settes opp på Northern Ireland Opera i 2016.

Follie à Deux
- verdenspremiere på Borealis

I et nytt samarbeid med Borealis Festival kunne vi presentere samtidsoperaen Follie à Deux - med premiere i Bergen. Islandske Sjón skrev librettoen, mens den britiske komponisten Emily Hall sto for musikken. Operaen ble iscenesayy av Frederic Wake-Walker, kunstnerisk leder for Mahogany Opera Group, som produserte forestillingen.

Markuspasjonen
- i Bergen, Oslo og Stavenger

Det ble musikalsk magi da skuespiller Svein Tindberg, Barokksolistene og sangere fremførte Bachs tapte Markuspasjonen. Denne forestillingen baserte seg på den amerikanske musikkviteren Malcolm Brunos rekonstruksjon, hvor deler av den tapte musikken ble erstattet av talt tekst som ble dramatisert av Tindberg. Bergen Nasjonale Opera og Barokksolistene presenterte Bachs Markuspasjonen i samarbeid med Bergen domkirke menighet.

Mimì Goes Glamping
- en helt ny opera- og livsstilfestival

I samarbeid med Åmot Operagard presenterte vi en helt ny festival bestående av musikk, opera og gourmetmat i storslått natur. Med godt vær og flotte kritikker har festivalen bidratt til å ta opera ut av sin "etablerte" form.

Opera på Terminus
- publikumsfavoritter

I samarbeid med Grand Hotel Terminus har vi to år på rad arrangert to kvelder på hotellet med god mat og drikke og arier som perler på en snor. Dette til stor begeistring hos publikum. Arrangementene viser at det er stor interesse for opera, også i mer intime former kombinert med mat og drikke - og gode venner. I 2015 fikk vi oppleve Norges kommende operastjerne Elisabeth Teige og danske David Danholt, som sjarmerte publikum i senk.

En midtsommernattsdrøm
- BNO utvider operatilbudet

Robert Carsens legendariske versjon av En midtsommernattsdrøm ble først oppført i 1991. Den gikk så sin seiersgang over hele Europa, USA og Japan - før den i fjor sommer ble fornyet for Festival d'Aix-en-Provence. I Bergen ble den satt opp som en del av Bergen Filharmoniske Orkesters 250 årsjubileum - og for første gang som fullscenisk opera med fullt orkester i Norge. I en rapporten fra Telemarkforskning "Operasjon operanasjon" blir denne operaen spesilt fremhevet som et eksempel der BNO fyller ut operatilbudet som ikke dekkes av andre i Norge.

UTVIKLING

Vi engasjerer oss sterkt i å utvikle kompetanse både på og bak scenen, blant annet gjennom egne akademier for en rekke ulike operafagfelt.

AdOpera!

BNO leder det nasjonale nettverket AdOpera, som har som formål å styrke utvikling, produksjon og formidling av moderne opera og musikkteater, med vekt på norske verk. Nettverket består av Trondheim Symfoniorkester, Opera Rogaland, Opera Sør/Kilden, Opera Østfold, Nordnorsk Opera og Symfoniorkester, Sandnes konserthus og BNO.

FORMIDLING

BNOs sterke engasjement for utvikling av unge artister og nye publikummere vises gjennom våre mange tiltak og programmer. Våre produksjoner viderefører en politikk som går ut på å føre unge utøvere sammen med erfarne utøvere på høyeste internasjonale nivå. Oppmerksomheten er rettet mot lokale talenter, og vi trekker disse inn i våre produksjoner både på og bak scenen. Vi har som målsetting å utvide vårt prosjekt «Unge Stemmer» som omfatter 9 unge, norske sangere som studerer i utlandet. I en femårsperiode samarbeider BNO med deres respektive lærere og tilrettelegger for opptredener, mesterklasser, deltagelse i prosjekter, alt med sikte på at de skal kvalifiseres til å ville gjøre en karriere i Norge. Griegakademi-studenter får nå jevnlig oppgaver i våre produksjoner. I tillegg har de mesterklasser med våre solister.

Barn og unge

I forkant av forestillingen Don Giovanni produserte vi en nyskrevet introduksjonsforestilling «Damene til Don Giovanni» som turnerte i videregående skoler i Hordaland i samarbeid med DKS Hordaland. Vi presenterte inspirasjonskursene Prosjekt Opera for rundt 1000 elever mellom 6. og 10. trinn i grunnskolen i Bergen kommune. Nesten 1500 ungdommer fikk oppleve Don Giovanni og over 600 opplevde En midtsommernattsdrøm i full scenisk versjon i Grieghallen i samarbeid med DKS Bergen.

Vi gjennomførte to Write a Science Opera-prosjekter (WASO) i 2015 på Haukeland skole i Bergen og Rommetveit skole på Stord i samarbeid med Høyskolen Stord Haugesund (HSH). Dette er prosjekter der de unge selv utvikler sine ideer, tekster og musikk til musikkteaterforestillinger.

UTVALGTE OMTALER

Don Giovanni

- Det var høydepunkt på høydepunkt fra et meget sterkt sangerensemble i tett samspill med et gnistrende orkester. **Bergens Tidende**

- Mesterlig levert, Bergen Nasjonale Opera. **Bergens Tidende**

- Forføreren Don Giovanni kommer til sin rett på cruiseskip. **Morgenbladet**

- I denne oppsetningen får Don Giovanni tilbake sine kvaliteter som komedie. **Morgenbladet**

- De sterkeste øyeblikkene oppstår hvor karakterene er alene - spesielt i scenene mellom Anna og Don Ottavio i tredje akt, fremført med Hye-Youn Lees dramatiske intensitet og Kenneth Tarvers letthet og finmetalliske glans. **Opernwelt**

En midtsommernattsdrøm

- Visuelt festfyrverkeri. **Bergens Tidende** gav terningkast 5 til En midtsommernattsdrøm

- Og faunen Puck som ledsager historien med morsomme kommentarer og krumspring, har i Miltos Yerolemous overdådig velopplagte versjon fått usedvanlig dybde og karakter.
Bergens Tidende

- Tim Mead, kontratenoren, gjør en rolle som Oberon som er helt i verdensklasse. **NRK Kulturnytt**

Mimì Goes Glamping

Opera Now gav full pott til vår nye festival, Mimì Goes Glamping:

- When the event catches on more widely, they might well have to kill for a ticket.

- Whether it's Yoga to Puccini, Jogging for Divas, or Arias on the Fjord, opera is at the heart of Mimì Goes Glamping, an action-packed opera activity festival set amidst stunning Norwegian scenery.

...what a triumph! om Rachel Nicholls og Andrew Slaters nye mini-opera The Diva

BARN OG UNGE

Bergen Nasjonale Opera engasjerer årlig flere tusen barn og unge i Bergen og Hordaland.

OPERA I SKOLEN

Prosjekt Opera gjennomføres i samarbeid med DKS Bergen og DKS Hordaland. Intensjonen er å utvikle kunnskap, interesse og engasjement hos morgendagens publikum og operaentusiaster. Prosjekt Opera er todelt. Den første delen består av et inspirasjonskurs og en workshop. Etter å ha hatt introduksjons-kurset i klasserommet, blir elevene invitert til Grieghallen for å oppleve generalprøven på en operaforestilling med sangere, kor, kulisser, kostymer og fullt orkester. Plassene er begrenset, så interesserte skoler bør melde sin interesse tidlig.

Write a Science Opera (WASO) - eller skriv en vitenskapsopera - er et prosjekt utformet som en møteplass for flere pedagogiske disipliner innen vitenskap og kunst. Prosjektet er støttet av EØS og er et samarbeid mellom BNO, Høgskulen Stord/Haugesund (HSH) og UiB (vitenskap).

Elevene velger et område innenfor en vitenskap og undersøker dette temaet nærmere. Deretter danner de et operakompani der alle funksjoner blir representert og etablert: Kunstnerisk, økonomisk, PR, verksted og administrasjon. Sluttproduktet er en opera av og for barn - og en opplevelse for livet for de medvirkende.

Erfarne operapedagoger fra BNO veileder både lærere og elever gjennom prosessen.

MARKUSPASJONEN

WASO / SKRIV EN VITENSKAPSOPERA / HAUKELAND SKOLE

FOLLIE A DEUX

EN MIDTSOMMERNATTSDRØM

Photo: Magnus Skrede

UNGE STEMMER

Gjennom programmet Unge Stemmer støtter Bergen Nasjonale Opera talenter i startfasen av utdanning og karriere.

Mange operahus har talentprogrammer for ferdig utdannede kunstnere. Vårt program er unikt fordi vi støtter unge norske operatalenter mens de studerer. Målet er at disse artistene kommer tilbake for å leve og arbeide i Norge.

To av våre første Unge Stemmer, Anne Sofie Skålvik og Gustav Navas Hasfjord, er allerede uteksaminert, og blir veiledet videre gjennom Edvard Grieg Ungdomskor.

Vi ønsker to nye sangere velkommen som medlemmer av programmet fra høsten 2016: Einar Stefansson og Anette Berning.

Våre unge talenter deltar i vårt program som sanger, statist, korist, librettist og ikke minst står de for en del av programmet under festivalen Mimì Goes Glaming.

Talentprogrammet Unge Stemmer ledes av mentor og sangpedagog Simon Kirkbride.

Unge Stemmer støttes av Kavlifondet.

Ingvild-Schulze-Florey / Mezzo-Sopran

Studerer ved Royal Northern College of Music i Manchester. Unge Stemmer siden 2013

Martina Starr-Lassen / Sopran

Studerer ved Royal Conservatoire of Scotland.

Susanna Yttri Solsrud / Sopran

Studerer ved Royal Northern College of Music i Manchester. Unge Stemmer siden 2015

Astrid Luisa Niebuhr/ Librettist og forfatter

Studerer ved University of East Anglia i Storbritannia. Unge Stemmer siden 2012

Marita Lervik / Sopran

Studerer ved Leeds College of Music. Unge Stemmer siden 2015

Kristin Frivold / Sopran

Studerer ved Royal Northern College of Music i Manchester. Unge Stemmer siden 2015

Elizaveta Agrafenina / Sopran

Studerer ved Conservatory of Amsterdam. Unge Stemmer siden 2015

Sondre Landvik / Baryton

Studerer ved Royal Northern College of Music i Manchester. Unge Stemmer siden 2015

Einar Stefánsson / Bass

Studerer ved Royal Northern College of Music i Manchester. Unge Stemmer siden 2016

Anette Berning / Sopran

Studerer ved American Musical and Dramatic Academy i New York. Unge Stemmer siden 2016

Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera

RESULTATREGNSKAP 01.01. - 31.12.

	Note	2015	2014
Driftstilskudd		27 886 700	28 232 700
Prosjekttilskudd		262 935	136 500
Egeninntekt		5 486 302	6 823 709
Sum driftsinntekt	1	33 635 938	35 192 909
Lønnskostnader, honorarer m.m.	8, 9	15 851 141	16 833 852
Avskrivning	2	49 728	40 618
Annen driftskostnad	9	17 244 846	17 287 708
Sum driftskostnad		33 145 715	34 162 178
Driftsresultat		490 223	1 030 731
Annen renteinntekt		16 121	11 865
Annen finansinntekt		10 200	5 630
Annen rentekostnad		-34 579	-38 134
Annen finanskostnad		-32 788	-8 254
Resultat av finansposter		-41 046	-28 893
Årsresultat	7	449 177	1 001 838

Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera

BALANSE PR. 31.12.

	Note	2015	2014
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	2	114 419	119 284
Sum varige driftsmidler		114 419	119 284
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	5	35 000	25 000
Andre langsiktige fordringer		1 000	1 000
Sum finansielle anleggsmidler		36 000	26 000
Sum anleggsmidler		150 419	145 284
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		1 006 813	768 084
Andre kortsiktige fordringer	3	2 032 368	1 850 547
Sum fordringer		3 039 181	2 618 632
Bankinnskudd, kontanter o.l.	4	348 475	329 792
Sum omløpsmidler		3 387 656	2 948 424
SUM EIENDELER		3 538 075	3 093 708

Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera

BALANSE PR. 31.12.

	Note	2015	2014
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital	6	110 000	110 000
Sum innskutt egenkapital		110 000	110 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	7	958 514	509 337
Sum opptjent egenkapital		958 514	509 337
Sum egenkapital		1 068 514	619 337
GJELD			
Kortsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	4	534 794	450 457
Leverandørgjeld		510 687	480 946
Skyldige offentlige avgifter		614 805	698 789
Annen kortsiktig gjeld		809 273	844 179
Sum kortsiktig gjeld	3	2 469 561	2 474 371
Sum gjeld		2 469 561	2 474 371
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		3 538 075	3 093 708

Bergen, 18.03.2016

Tom Remlov
Nestleder

Johanne Katrine Kolderup Flaten
Styreleder

Bodil Friele
Styremedlem

Hilde Andersen
Styremedlem

Kjell Haland
Styremedlem

Sue Janne Alsaker
Styremedlem

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Inntekter
Tilskudd/sponsorbidrag inntektsføres for den periode det vedrører. Driftstilskudd bruttoføres i regnskapet og resultatføres samtidig med den inntekten den skal øke, eller kostnaden den skal redusere. Resultatføring skjer først når det er sannsynlig at betingelsene for tilskuddet er eller vil bli oppfylt. Inntektsføring av salg av tjenester skjer etter hvert som tjenestene leveres.

Klassifisering og vurdering av balanseposter
Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler som forringes i verdi avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld i norske kroner med unntak av andre avsetninger balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer
Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Pensjoner
Stiftelsen har en innksuddsordning for sine ansatte. Årets innbetaling utgjør kostnaden for stiftelsen til ordningen.

Note 1 Tilskudd og driftsinntekter

	2015	2014
Driftstilskudd		
Kulturdepartementet	19 520 000	19 763 000
Bergen kommune	4 183 700	4 234 700
Hordaland fylkeskommune	4 183 000	4 235 000
Sum	27 886 700	28 232 700
Prosjekttilskudd		
DKS Bergen	150 000	115 000
DKS Hordaland	121 278	-
Andre tilskudd	-8 343	21 500
SUM	262 935	136 500

Egeninntekt		
Konserter/forestillinger	2 679 986	3 519 633
Sponsorstøtte Grieg Foundation	500 000	500 000
Sponsorstøtte G. C. Rieber	-	200 000
Sponsorstøtte Kavlifondene	150 000	100 000
Sponsorstøtte andre givere	2 000 000	2 000 000
Andre inntekter	156 316	504 076
SUM	5 486 302	6 823 709

Note 2 Varige driftsmidler

	Utstyr	**Totalt**
Anskaffelseskost 01.01.	293 865	293 865
Tilgang	44 863	44 863
Avgang	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	338 728	293 865
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	224 309	224 309
Balanseført verdi 31.12.	**114 419**	**114 419**
Årets avskrivninger	49 728	40 618
Avskrivningsplan	Lineær	
Levetid	3 - 10	

Note 3 Fordringer og gjeld

Fordringer med forfall senere enn 1 år

	2015	**2014**
Depositum	1 000	1 000

Selskapet har ikke langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år.

Posten andre fordringer består av:	**2015**	**2014**
Forskuddsbetalte kostnader oppsetninger	1 510 452	1 835 429
Andre kortsiktige fordringer	521 917	15 118
Sum	**2 032 368**	**1 850 547**

Posten annen kortsiktig gjeld består av:	**2015**	**2014**
Forskuddsbetalt inntekt	144 500	153 858
Skyldig lønn	11 985	-
Feriepenger	642 788	679 902
Annen kortsiktig gjeld	10 000	10 418
Sum	**809 273**	**844 179**

Note 4 Bundne midler og ubenyttet driftskreditt

I posten bankinnskudd inngår bundne skattetrekksmidler med kr 334.021,28

Stiftelsen har driftskreditt på 800.000. Ubenyttet andel er kr 265.206.

Posten kortsiktig gjeld består av:	**2015**	**2014**
Gjeld til kredittinstitusjoner	534 794	450 457
Leverandørgjeld	510 687	480 946
Skyldige offentlige avgifter	614 805	698 789
Annen kortsiktig gjeld	809 273	844 179
Sum	**2 469 561**	**2 474 371**

Note 5 Investering i aksjer og andeler

	Bokført kostpris	**Eierandel**	**Egenkapital**
Kultur Vest AS	25 000	8,30 %	
Edvard Grieg Kor AS	10 000	33,33 %	-22 980

Note 6 Grunnkapital

Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera er en stiftelse som ble etablert 23. november 2005.
Grunnkapitalen er kr 110 000.

Note 7 Egenkapital

	Grunn-kapital	**Annen Egenkapital**	**Sum**
Egenkapital 01.01.	110 000	509 337	619 337
Årets resultat		449 177	449 177
Egenkapital 31.12.	**110 000**	**958 514**	**1 068 514**

Note 8 Pensjoner

Stiftelsen har ordning med offentlig tjenestepensjon i DNB, gjennom fellesavtalen med NTO.
Ordningen har per 31.12.15 12 aktive medlemmer.

Note 9 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.v.

Lønnskostnader	2015	2014
Lønnskostnader	7 407 071	7 650 707
Arbeidsgiveravgift	1 178 603	1 207 910
Pensjonskostnader	735 292	664 636
Honorarer mv.	6 489 695	7 298 994
Andre lønnsrelaterte ytelser	40 480	11 605
Sum	15 851 141	16 833 851

Gjennomsnittlig antall årsverk fast ansatte	10,2	11,6

Ytelser til ledende personer

	Daglig leder	Styret
Lønn	1 130 144	195 000
Pensjonsutgifter	22 602	0
Annen godtgjørelse	38 010	0

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillese til daglig leder, styreformann eller andre nærstående parter. Det er ingen enkelt lån/sikkerhetsstillelser som utgjør mer enn 5 % av selskapets egenkapital.

Revisor

	2015	2014
Kostnadsført godtgjørelse til revisor fordeler seg slik :		
- revisjon inkl. teknisk utarbeidelse av regnskap	178 531	93 790
- Annen bistand	11 725	18 000
Sum godtgjørelse til revisor inkl. mva	**190 256**	**111 790**

Grunnet A-konto fakturering er revisjonshonorar for 2014 på kr 75.000 inkl mva kostnadsført i 2015. Faktisk revisjonshonorar for 2015 er kr 100.000 inkl mva. For 2014 var revisjonshonoraret kr 111.250 inkl mva.
Teknisk bistand faktureres særskilt.

Photo: Magnus Skrede

Til generalforsamlingen i Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera, som viser et overskudd på kr 449 177. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera per 31. desember 2015, og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Bergen, 18. mars 2016
PricewaterhouseCoopers AS

Jan Roger Hånes
Statsautorisert revisor

www.bno.no
www.facebook.com/bergennasjonaleopera
www.twitter.com/bergenopera
www.instagram.com/bergenopera
www.youtube.com/bergennasjonaleopera